

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 580/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť E. P., D., zastúpenej advokátkou JUDr. D. J., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14 C 144/03 z 2. júla 2009 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, ako aj rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Co 343/09 z 25. marca 2010 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. P. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. novembra 2011 doručená sťažnosť E. P., D. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného

v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 14 C 144/03 z 2. júla 2009 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, ako aj rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 Co 343/09 z 25. marca 2010 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal.

Zo sťažnosti vyplýva, že návrhom podaným okresnému súdu 14. novembra 2003 sa sťažovateľka domáhala vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode, pričom o tomto návrhu rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 14 C 144/03 z 2. júla 2009, ktorý bol potvrdený rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 16 Co 343/09 z 25. marca 2010. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľka namieta, že tak okresný súd, ako aj krajský súd rozhodovali v jej veci so zbytočnými a neodôvodnenými priet'ahmi, ako aj to, že obidva súdy rozhodli v jej veci na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, pričom vec tiež nesprávne právne posúdili. Sťažovateľka vidí nesprávnosť v rozhodnutí obidvoch súdov v tom, že pri vyporiadaní družstevného bytu súdy nevychádzali zo zostatkovej hodnoty členského podielu k tomuto bytu, ale z jeho trhovej hodnoty, pričom podľa sťažovateľky nezohľadnili, že členský vklad zaplatila sťažovateľka z prostriedkov nepatriacich do BSM, ako aj to, že sťažovateľka sama uhrádzala náklady spojené s užívaním bytu, a tiež že sa sama starala o tri deti pochádzajúce z manželstva. K pochybeniam podľa sťažovateľky došlo aj v súvislosti s vyporiadaním vzťahov k osobnému motorovému vozidlu.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

«Týmto žiadame o odpustenie zmeškania, lehoty na podanie ústavnej sťažnosti, keďže dôvodom zmeškania tejto lehoty bol nedostatok finančných prostriedkov na úhradu povinného zastúpenia advokátom a na úhradu súdnych poplatkov. ...

Okresný aj Krajský súd nedostatočne a nesprávne posúdili danú vec, nezoberali sa návrhmi sťažovateľky a z toho dôvodu jej bolo odopreté právo na spravodlivý súdny proces. Rozhodnutia týchto súdov nemajú oporu v právnych predpisoch ani v zaužívanej judikatúre.

... Okresný súd vo Zvolene nielenže porušil právo sťažovateľa na konanie bez zbytočných prieťahov ale aj na spravodlivé konanie a to tým, že nevykonal dostatočné dokazovanie a nesprávne po právnej stránke posúdil vec - čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého: „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná neustranným a nezávislým súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch“. V tejto súvislosti Európsky súd pre ľudské práva vyslovil zásadu podľa ktorej: „Od štátu sa vyžaduje, aby jeho orgány s právomocou a príslušnosťou o veci rozhodnúť, postupovali s náležitou usilovnosťou a vec rýchlo vybavili“ (Eckle case, séria A, 1982, č. 51, s. 39.). Taktiež podľa čl. 48 ods. 2 ústavy „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov“. Taktiež podľa čl. 38 ods. 2 listiny „Každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prieťahov“.»

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Slovenská republika, zastúpená Okresným súdom vo Zvolene v konaní o vyporiadaní BSM sp. zn.: 14 C 144/03 porušila právo E. P., bytom... D...: upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi E. P., bytom... D... finančné zadosťučinenie vo výške 2.500 EUR, ktoré je Okresný súd vo Zvolene povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, bolo rozhodnutím Okresného súdu vo Zvolene sp. zn.: 14 C/144/2003 a rozhodnutím Krajského súdu Banskej Bystrici sp. zn.: 16 Co/343/2009 porušené.

Rozsudok Okresného súdu vo Zvolene sp. zn.: 14 C/144/2003 a rozsudok Krajského súdu Banskej Bystrici sp. zn.: 16 Co/343/2009 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu na ďalšie konanie.“

Sťažovateľka si tiež uplatnila nárok na úhradu trov konania v sume 217,32 €, ktoré jej vznikli v dôsledku jej zastúpenia advokátkou v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu bolo preskúmanie, či rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 14 C 144/03 z 2. júla 2009 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, ako aj rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 16 Co 343/09 z 25. marca 2010 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, boli porušené základné práva sťažovateľky zaručené v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Z ústavným súdom vyžiadaných rozhodnutí okresného súdu (ktoré sťažovateľka, zastúpená kvalifikovanou právnou zástupkyňou, sama nepredložila, hoci tak bola povinná urobiť, pozn.) ústavný súd zistil, že sťažovateľkou napádané rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 14 C 144/03 z 2. júla 2009 v spojení s napádaným rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 16 Co 343/09 z 25. marca 2010 nadobudlo právoplatnosť 29. apríla 2010, pričom výroky č. 4 a 5 nadobudli právoplatnosť 3. mája 2010.

Z uvedených zistení vyplýva, že od 29. apríla 2010, resp. od 3. mája 2010, keď nadobudli právoplatnosť jednotlivé výroky rozsudku okresného súdu sp. zn. 14 C 144/03 z 2. júla 2009 v spojení s napádaným rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 16 Co 343/09 z 25. marca 2010, do 14. novembra 2011, keď sťažnosť sťažovateľky adresovaná ústavnému súdu bola podaná na poštovú prepravu (ústavnému súdu bola doručená 18. novembra 2011), nepochybne uplynula dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako podanú oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania, ako aj rozhodnutie o zrušení napádaných rozhodnutí je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2011